

بررسی رابطه سلامت روانی و کیفیت زندگی در بیماران مبتلا به سرطان

مرجان مردانی حموله*، عزیز شهرکی واحد**

دریافت: ۸۸/۳/۳۰، پذیرش: ۸۸/۷/۲۹

چکیده:

مقدمه و هدف: بیماران سرطانی دچار مشکلات جسمی، روانی و اجتماعی زیادی می شوند که ممکن است این مشکلات باعث اختلال در روند کیفیت زندگی آنان گردد. به همین منظور مطالعه حاضر با هدف تعیین ارتباط میان وضعیت سلامت روان و کیفیت زندگی در بیماران سرطانی صورت گرفت.

روش کار: این مطالعه یک پژوهش مقطعی و همبستگی می باشد که در آن ۹۰ بیمار مبتلا به سرطان مراجعه کننده به بیمارستان شفا اهواز در سال ۱۳۸۷ به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه سلامت عمومی و کیفیت زندگی ۳۶ ستوانی (فرم کوتاه) گردآوری شد و با استفاده از محاسبه ضریب همبستگی اسپیرمن، آزمون تی مستقل و آنالیز واریانس یک طرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: یافته ها نشان داد بسیاری از حیطه های کیفیت زندگی با سلامت روان همبستگی معنی دار دارد. حیطه های عملکرد فیزیکی از کیفیت زندگی با ۳ حیطه اضطراب، اختلال در عملکرد اجتماعی و افسردگی همبستگی معنی دار نشان داد. حیطه سلامت روانی از کیفیت زندگی تنها با حیطه علایم شبه جسمی از سلامت روان همبستگی معنی دار نشان داد ($P < 0.02$) و در نهایت در حیطه عملکرد اجتماعی از کیفیت زندگی با حیطه اختلال در عملکرد اجتماعی از سلامت روان همبستگی معنی دار مشاهده شد ($P < 0.05$). در حیطه های سلامت روان، اضطراب با $P = 0.006$ در زنان بیشتر از مردان و علایم شبه جسمی با $P = 0.025$ در زنان بیشتر از مردان ارتباط معنی دار را نشان داده است و از حیطه های کیفیت زندگی، عملکرد فیزیکی با $P = 0.03$ در مردان بیشتر از زنان و درد جسمی با $P = 0.001$ در زنان بیشتر از مردان، معنی دار می باشد.

نتیجه نهایی: با توجه به یافته های مطالعه، حیطه های کیفیت زندگی بیماران سرطانی با حیطه های سلامت روان آنها رابطه دارد و سرطان بر جنبه های مختلف زندگی بیماران اثر گذاشته است.

کلید واژه ها: سرطان / سلامت روان / کیفیت زندگی

مقدمه:

از ۱۰ میلیون نفر به ۱۵ میلیون نفر برسد (۱). در این میان مشکلات روانشناختی مبتلایان به سرطان بر کیفیت زندگی آنان، نرخ اقدام به خودکشی و خودکشی موفق، طولانی شدن مدت بستری و حتی طول عمر آنان اثر می گذارد (۲). سرطان ضمن ایجاد مشکلات جسمی برای مبتلایان، سبب بروز مشکلات متعدد اجتماعی و روانی برای آنها نیز می شود که در این میان واکنشهایی مثل انکار، خشم و احساس گناه در این بیماران مشاهده می شود. گروهی از محققین ایتالیایی با مطالعه بیماران

علی رغم پیشرفتهای قابل توجه علم پزشکی، سرطان همچنان به عنوان یکی از مهم ترین بیماری های قرن حاضر و دومین علت مرگ و میر بعد از بیماری های قلب و عروق مطرح است. این بیماری با تغییر شکل غیرطبیعی سلولها و از دست رفتن تمایز سلولی مشخص می شود. در حال حاضر بیش از ۷ میلیون نفر در جهان در اثر ابتلا به سرطان جان خود را از دست می دهند و بیش بینی می شود که تعداد موارد جدید ابتلا تا سال ۲۰۲۰ سالانه

* کارشناس ارشد پرستاری

** عضو هیأت علمی گروه پرستاری دانشکده پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی زابل (azizshahraky@yahoo.com)